

**Kopsavilkums Komisijas Lēmumam****(2018. gada 4. jūlijs),****ar ko koncentrāciju atzīst par saderīgu ar iekšējo tirgu un EEZ līguma darbību****(Lieta M.8451 – Tronox/Cristal)**

(izziņots ar dokumenta numuru C(2018) 4120)

**(Autentisks ir tikai teksts angļu valodā)****(Dokuments attiecas uz EEZ)**

(2018/C 441/07)

Komisija 2018. gada 4. jūlijā pieņēma lēmumu apvienošanās lietā saskaņā ar Padomes 2004. gada 20. janvāra Regulu (EK) Nr. 139/2004 par kontroli pār uzņēmumu koncentrāciju<sup>(1)</sup> un jo īpaši tās 8. panta 2. punktu. Lēmuma visa teksta nekonfidenciālā versija lietas autentiskajā valodā ir pieejama Konkurences ģenerāldirektorāta tīmekļa vietnē: [http://ec.europa.eu/competition/index\\_en.html](http://ec.europa.eu/competition/index_en.html).

**I. PUSES**

- (1) Komisija 2017. gada 15. novembrī pēc lietas nodošanas izskatīšanai atbilstīgi Regulas (EK) Nr. 139/2004 ("Apvienošanās regula") 4. panta 5. punktam saņēma paziņojumu par iecerētu koncentrāciju saskaņā ar minētās regulas 4. pantu, pamatojoties uz līgumu, atbilstīgi kuram uzņēmums *Tronox Limited* ("Tronox", Austrālija), iegādājoties daļas, Apvienošanās regulas 3. panta 1. punkta b) apakšpunkta izpratnē iegūs pilnīgu kontroli pār visu uzņēmuma *The National Titanium Dioxide Company Ltd* ("Cristal", Saūda Arābija) ar titāna dioksīdu saistīto darījumdarbību ("darījums")<sup>(2)</sup>. Šajā kopsavilkumā uzņēmums *Tronox* minēts arī kā "ziņotāja puse" un uzņēmumi *Tronox* un *Cristal* kopā dēvēti par "pusēm". Uzņēmums, kas izveidosies darījuma rezultātā, tiek dēvēts par "apvienoto uzņēmumu".
- (2) *Tronox* darbības joma ir neorganisko minerālu – tostarp titāna sākvielu un cirkona – ieguve un titāna dioksīda pigmenta ražošana. Uzņēmumam ir divi galvenie darījumdarbības virzieni – i) titāna dioksīda pigments un ii) elektrolītiskās un speciālās ķīmiskās vielas –, no kuriem tikai pirmajam ir sakars ar darījumu. Līdz 2017. gada 1. septembrim uzņēmums *Tronox* aktīvi darbojās arī sārmu ķīmisko vielu jomā, bet tagad ir pārdevis šo darījumdarbību uzņēmumam *Genesis Energy LP*. *Tronox* ir Ņujorkas biržā kotēts uzņēmums. Tā lielākais akcionārs, uzņēmums *Exxaro*, nekontrolē šo uzņēmumu.
- (3) Uzņēmums *Cristal* arī aktīvi darbojas titāna sākvielu un cirkona ieguves un titāna dioksīda pigmenta ražošanas jomā. *Cristal* ir privāts uzņēmums, kurā daļas pieder *Tasnee* (biržā kotētai Saūda Arābijas akciju sabiedrībai), *Gulf Investment Corporation* (Persijas līča sadarbības padomes sešām valstīm piederošam uzņēmumam) un privātpersonai.
- (4) Uzņēmumi *Tronox* un *Cristal* ir divi no pieciem pasaules lielākajiem titāna dioksīda pigmenta ražotājiem. Tiem abiem pieder arī minerālsmilts raktuves, no kurām tie iegūst titāna sākvielas, ko izmanto titāna dioksīda pigmenta ražošanā. Tāpēc tie ir vertikāli integrēti, kā arī pārdod titāna sākvielas gan citiem titāna dioksīda pigmenta ražotājiem, gan citām rūpniecības nozarēm, kurās izmanto titāna sākvielas.

**II. DARBĪBA**

- (5) Šis darījums varētu tikt īstenots kā daļu nodošana pēc iekšējas uzņēmuma *Cristal* reorganizācijas. Darījuma rezultātā *Tronox* iegūtu pilnīgu kontroli pār uzņēmuma *Cristal* ar titāna dioksīdu saistīto darījumdarbību. Tāpēc šis darījums varētu radīt koncentrāciju Apvienošanās regulas 3. panta 1. punkta b) apakšpunkta izpratnē.
- (6) Šis darījums nav Savienības mēroga darījums Apvienošanās regulas 1. panta izpratnē. Tomēr saskaņā ar Apvienošanās regulas 4. panta 5. punktu ziņotāja puse pieprasīja nodot lietu izskatīšanai Komisijai, pamatojoties uz to, ka lietu būtu iespējams pārskatīt atbilstīgi vismaz triju dalībvalstu konkurences tiesību aktiem. Ziņotāja puse 2017. gada 29. martā iesniedza argumentētu iesniegumu, ko Komisija tajā pašā dienā pārsūtīja visām dalībvalstīm. Neviena dalībvalsts 15 darbdienu laikā neiebilda pret šo pieprasījumu, tāpēc tiek uzskatīts, ka koncentrācijai ir Savienības mērogs un tā ir paziņojama saskaņā ar Apvienošanās regulas 4. panta 5. punktu.

<sup>(1)</sup> OV L 24, 29.1.2004., 1. lpp.

<sup>(2)</sup> OV C 438, 19.12.2017.

### III. PROCEDŪRA

- (7) Komisija 2017. gada 20. decembrī, ņemot vērā tirgus izpēti I posma rezultātus<sup>(1)</sup>, konstatēja, ka darījums rada nopietnas šaubas par tā saderību ar iekšējo tirgu un Līgumu par Eiropas Ekonomikas zonu ("EEZ līgums") saistībā ar vairākiem titāna dioksīda pigmenta tirgiem, un pieņēma lēmumu sākt lietas izskatīšanu saskaņā ar Apvienošanās regulas 6. panta 1. punkta c) apakšpunktu<sup>(2)</sup>.
- (8) Padziļinātajā (II posma) tirgus izpētē Komisija nosūtīja titāna dioksīda pigmenta ražošanas jomā konkurējošām pusēm un klientiem, kas iegādājas titāna dioksīda pigmentu un aktīvi darbojas pārklājumu, plastmasas un papīra lamināta ražošanas jomā, mērķorientētu anketu otro kārtu. Turklāt Komisija rīkoja telefonkonferences ar pušu lielākajiem konkurentiem un vairākiem lielākajiem klientiem katrā no trijām plašajām galapatēriņa jomām.
- (9) Komisija 2018. gada 16. martā nosūtīja ziņotājai pusei iebildumu paziņojumu ("IP"), kurā tā izklāstīja savas bažas.

### IV. NOVĒRTĒJUMA KOPSAVILKUMS

- (10) Titāna dioksīda pigmenta ražošanas, titāna dioksīda sākvielu ieguves un cirkonu ražošanas jomā pušu darbība pārklājas. Turpmāk ir apkopots Komisijas secinājums par visām trijām jomām.

#### 1. Titāna dioksīda pigments

##### 1.1. Tirgus definīcijas

- (11) Titāna dioksīds ir neorganiska ķīmiska viela, ko izmanto, lai matētu, paspilgtinātu un balinātu dažādas rūpniecības un patēriņa preces. To izmanto daudzos galalietojumos. Titāna dioksīdam var būt viena no divām atšķirīgām kristāliskajām formām – rutila un anatāza forma. Anatāza titāna dioksīdu var ražot, izmantojot tikai sulfāta procesu, savukārt rutila titāna dioksīdu var ražot, izmantojot sulfāta vai hlorīda procesu. Pušu darbības pārklāšanās attiecas tikai uz rutila titāna dioksīdu, jo *Tronox* ražo titāna dioksīda pigmentu, izmantojot tikai hlorīda procesu, kas nozīmē, ka tas nevar ražot anatāza titāna dioksīda pigmentu.
- (12) Komisija kopumā uzskata, ka ir lietderīgi segmentēt titāna dioksīda pigmenta ražošanas tirgu atkarībā no: i) kristāliskās formas, ii) ražošanas procesa un/vai iii) galalietojuma, kurā titāna dioksīda pigments tiek izmantots.
- (13) Komisija secina, ka pastāv atsevišķs tirgus hlorīda procesā ražotam titāna dioksīda pigmentam, kas paredzēts izmantošanai papīra laminātā, jo titāna dioksīda pigmenta markas, ko izmanto papīra laminātā, atšķiras no tām markām, ko izmanto citos lietojumos (gan masveida lietojumos, gan citos speciālos lietojumos). Turklāt sulfāta procesā ražotās markas, kas paredzētas izmantošanai papīra laminātā, ir prasībām neatbilstošs hlorīda procesā ražoto marku aizstājējs un starp hlorīda un sulfāta procesā ražotajām markām nepastāv piedāvājuma aizstājamība.
- (14) Komisija arī secina, ka pastāv atsevišķs tirgus titāna dioksīda pigmentam, kuru izmanto masveida lietojumiem, kas ietver pigmentu galalietojumiem pārklājumos un plastmasā. Ņemot vērā visus pieejamos pierādījumus, Komisija arī secina, ka hlorīda un sulfāta procesā ražotās rutila titāna dioksīda pigmenta markas, kas paredzētas izmantošanai masveida lietojumos, pieder pie viena un tā paša produktu tirgus. Tomēr jautājums par to, vai var definēt atsevišķus šaurākus tirgus atbilstīgi galalietojumam (masveida lietojumu ietvaros), var palikt atklāts, jo konkurences novērtējuma rezultāti jebkurā gadījumā ir tādi paši.
- (15) Komisija secina, ka visi attiecīgie titāna dioksīda pigmenta, kā arī tā iespējamo apakšsegmentu tirgi ir EEZ mēroga tirgi.

<sup>(1)</sup> Saskaņā ar ES apvienošanās kontroles procedūru izpildes paraugprakses 5.1. punktu ziņotāja puse tika informēta par tirgus izpēti I posma rezultātiem situācijas novērtēšanas sanāksmē, kas notika 2017. gada 6. decembrī.

<sup>(2)</sup> Saskaņā ar ES apvienošanās kontroles procedūru izpildes paraugprakses 45. un 46. punktu Komisija 2017. gada 21. decembrī iesniedza ziņotājai pusei vairākus būtiskus dokumentus.

### 1.2. Konkurences novērtējums

- (16) Komisija, pamatojoties uz tirgus izpētes rezultātiem un citu pieejamo informāciju, uzskata, ka EEZ pazīnotā koncentrācija būtiski kaitētu efektīvai konkurencei tāda hlorīda procesā ražotā titāna dioksīda pigmenta tirgū, kas paredzēts izmantošanai papīra laminātā, jo tiktu samazināts to konkurentu skaits, kas aktīvi darbojas minētajā tirgū, proti, no četriem līdz trim konkurentiem. Šis darījums likvidētu būtisku konkurences spiedienu un apvienotu divus sīvus konkurentus jau tā ļoti koncentrētajā tirgū, kuru raksturo klientu vajadzība pēc vairākiem piegādes avotiem un tas, ka piegādātāju tiesības paaugstināt cenas aizsargā tās grūtības, ar kurām saskaras klienti, mainot piegādātājus, un būtiskie šķēršļi iekļūšanai tirgū un darbības paplašināšanai. Turklāt, runājot par iespējamo portfeļa racionalizāciju, Komisija ņem vērā līdzsvarojošas pircēja varas trūkumu, tāda konkurences spiediena trūkumu, ko rada kaimiņvalstu sulfāta procesā ražoto pigmentu tirgi, un koncentrācijas iespējamo negatīvo ietekmi.
- (17) Komisija arī secina, ka pazīnotā koncentrācija būtiski nekaitētu efektīvai konkurencei jebkurā tāda titāna dioksīda pigmenta tirgū vai apakštirgū, kas paredzēts izmantošanai masveida lietojumos. Apvienotais uzņēmums nekļūs lielākais dalībnieks šajos tirgos, un klientu atbildes uz Komisijas tirgus izpētes jautājumiem apliecina, ka ir vairāki spēcīgi piegādātāji, kas piedāvā alternatīvas pušu produktiem.
- (18) Komisija ir arī novērtējusi, vai darījums varētu radīt koordinētu ietekmi uz vienu vai vairākiem iespējamajiem EEZ titāna dioksīda pigmenta tirgiem, jo šiem darījuma ietekmētajiem tirgiem piemīt konkrētas īpašības, kas var padarīt šādu koordināciju iespējamu. Tomēr Komisija nav konstatējusi pietiekamus pierādījumus, lai secinātu, ka darījums varētu veicināt koordināciju starp pārējiem galvenajiem titāna dioksīda pigmenta piegādātājiem. Jo īpaši, tā nevar konstatēt, ka pastāv konkrēts kontaktpunkts, ko piegādātāji varētu izmantot savas darbības koordinēšanai.

### 1.3. Efektivitātes ieguvumi

- (19) Ziņotāja puse apgalvo, ka koncentrācija varētu radīt ievērojamus efektivitātes ieguvumus, kas pārsniegtu jebkuru potenciālo negatīvo ietekmi.
- (20) Komisija ir rūpīgi izvērtējusi visus ziņotājas puses iesniegtos argumentus un nav varējusi nonākt pie secinājuma, ka pazīnotā koncentrācija varētu radīt efektivitātes ieguvumus no būtiska labuma EEZ klientiem tāda hlorīda procesā ražotā titāna dioksīda pigmenta tirgū, kas paredzēts izmantošanai papīra laminātā. Turklāt ziņotājas puses minētie efektivitātes ieguvumi saistībā ar efektīvu jaudas palielināšanu, titāna sākvielu ražošanas pieaugumu un mainīgo izmaksu samazināšanu arī nav pietiekami pārbaudāmi un/vai raksturīgi konkrētajam apvienošanās darījumam.

## 2. Titāna sākvielas

### 2.1. Tirgus definēšana

- (21) Titāna sākvielas ir ar titānu bagāti minerāli, kas iegūti no minerālsmiltis. Trīs galvenās dabā sastopamās titāna sākvielas ir ilmenīts, leikoksēns un rutils. Attiecīgais tirgus varētu būt viena produkta tirgus visām titāna sākvielām vai tirgus, kas sadalīts pēc to piemērotības dažādiem titāna dioksīda pigmenta ražošanas procesiem (nošķirot hlorīda un sulfāta titāna sākvielas) vai pēc atsevišķa titāna sākvielas veida. Tomēr šajā gadījumā produktu tirgu attiecībā uz titāna sākvielām var precīzi nedefinēt, jo saskaņā ar jebkuru no šiem iespējamajiem precizējumiem pazīnotā koncentrācija nerada konkurences problēmas titāna sākvielu tirgos.
- (22) Šajā gadījumā ģeogrāfisko tirgu attiecībā uz titāna sākvielām arī var precīzi nedefinēt, jo darījums nerada konkurences problēmas neatkarīgi no tā, vai atbilstīgajiem titāna sākvielu tirgiem bija jāattiecas tikai uz EEZ vai plašāku teritoriju.

### 2.2. Konkurences novērtējums

- (23) Gan *Tronox*, gan *Cristal* aktīvi darbojas titāna sākvielu ieguves jomā, kuras tie galvenokārt izmanto iekšējām vajadzībām, lai ražotu titāna dioksīda pigmentu, taču kuras tie pārdod arī tirdzniecības tirgū.

- (24) Pušu darbība titāna sākvielu jomā EEZ nerada ietekmētus tirgus saskaņā ar jebkuru iespējamo produktu tirgus definīciju. Attiecībā uz alternatīvo pieņēmumu par globālu ģeogrāfisko tirgu Komisija ir noteikusi kā ietekmētos tirgus <sup>(1)</sup> iespējamo hlorīda titāna sākvielu globālo tirgu un to trīs iespējamās apakštirgus, proti, i) hlorīda ilmenīta globālo tirgu, ii) dabīgā rutila globālo tirgu un iii) leikoksēna globālo tirgu.
- (25) Kaut arī apvienotais uzņēmums būtu lielākais hlorīda titāna sākvielu ražotājs, ražošanas tirgū joprojām būtu vairāki citi stipri dalībnieki. Turklāt tirgus izpēte apstiprināja, ka puses nav īpaši sīvi konkurenti. Lai gan šis darījums nenovēršami izraisītu viena hlorīda titāna sākvielu piegādātāja darbības pārtraukšanu, šķiet, ka ne *Cristal*, ne *Tronox* nevarētu uzskatīt par būtisku piegādātāju.
- (26) Tāpēc Komisija secina, ka ir maz ticams, ka horizontālas ietekmes dēļ šis darījums būtiski kaitē efektīvai konkurencei titāna sākvielu tirgū neatkarīgi no precīzas tirgus definīcijas.
- (27) Koncentrācija rada arī vairākas vertikālas saiknes, jo abas puses aktīvi darbojas lejupējā titāna dioksīda pigmenta tirgū un augšupējā titāna sākvielu tirgū. Pušu kopējās tirgus daļas pārsniedz [30–40] % tāda hlorīda procesā ražotā titāna dioksīda pigmenta lejupējā EEZ tirgū, kas paredzēts izmantošanai papīra laminātā, un hlorīda ilmenīta un leikoksēna augšupējos globālajos tirgos. Tomēr Komisija secina, ka vertikālās ietekmes dēļ šīs saiknes neradīs būtiskus šķēršļus efektīvai konkurencei.

### 3. Cirkons

#### 3.1. Tirgus definēšana

- (28) Cirkons ir nekausēdīgs, inerts cirkonija minerāls, ko bieži atrod minerālsmits slāņos, kuri satur ilmenītu un rutilu, un tādēļ to parasti iegūst kā šo titāna sākvielu līdzproduktu. Lai gan tirgus dalībnieki parasti atzīst, ka pastāv atšķirības starp augstākās un standarta kvalitātes cirkonu, Komisija secina, ka šajā gadījumā tirgu var precīzi nedefinēt, jo saskaņā ar jebkuru iespējamo produktu tirgus definīciju darījums nerada konkurences problēmas šajos tirgos.
- (29) Šajā gadījumā ģeogrāfisko tirgu attiecībā uz cirkonu arī var precīzi nedefinēt ne globāla, ne EEZ mēroga tirgus sakarā, jo saskaņā ar jebkuru iespējamo ģeogrāfiskā tirgus definīciju darījums nerada konkurences problēmas.

#### 3.2. Konkurences novērtējums

- (30) Cirkona tirgū apvienotais uzņēmums būtu aptuveni tikpat liels kā pašreizējais tirgus līderis – uzņēmums *Iluka*. Turklāt joprojām darbojas vēl viens liels piegādātājs – uzņēmums *Rio Tinto* –, kā arī vairāki mazāki tirgus dalībnieki.
- (31) Tirgus izpētes rezultāti liecināja, ka šajā tirgū puses netiek uzskatītas par īpaši sīviem konkurentiem, ka kaimiņvalstu tirgi rada vismaz zināmu konkurences spiedienu un, pats galvenais, ka pārējie neatkarīgie cirkona piegādātāji turpinās konkurēt ar apvienoto uzņēmumu. Turklāt Komisija uzskata, ka šķēršļi iekļūšanai cirkona tirgū nav īpaši lieli. Tāpēc Komisija secina, ka darījums neradītu būtiskus šķēršļus efektīvai konkurencei cirkona tirgū neatkarīgi no piemērotās precīzās produktu vai ģeogrāfiskā tirgus definīcijas.

## V. TIESISKĀS AIZSARDZĪBAS LĪDZEKĻI

- (32) Lai risinātu konkurences problēmas, kas konstatētas tāda hlorīda procesā ražotā titāna dioksīda pigmenta EEZ tirgū, kurš paredzēts izmantošanai papīra laminātā, ziņotāja puse ir ierosinājusi atsavināt *Tronox* papīra lamināta marku ("saistības").
- (33) Saistības ietver ražošanas tehnoloģijas un klientu līgumu globālu atsavināšanu attiecībā uz *Tronox* titāna dioksīda pigmenta marku, kas paredzēta papīra lamināta lietojumiem. Ražošanas pārceļšana notiktu pārejas periodā, kura laikā *Tronox* ražotu šo marku pircēja vārdā atbilstīgi pārejas piegādes līgumam. Saistības ietver arī "tūlītējā pircēja noteikumu", kas nozīmē to, ka darījumu nevar izbeigt, kamēr Komisija nav apstiprinājusi piemērotu pircēju.

<sup>(1)</sup> Pamatojoties uz pārdošanas un/vai ražošanas apjomiem.

- (34) Komisija, ņemot vērā tirgus izpēti, uzskata, ka atsavināmās darījumdarbības iespējas un pārejas piegādes līguma noteikumi ir pietiekami, lai nodrošinātu to, ka atsavināmā darījumdarbība varētu palikt efektīvs konkurences spēks, ja to iegādājas piemērots pircējs.
- (35) Saistības paredz, ka pircējam jāpierāda sava kompetence hlorīda procesā iegūta titāna dioksīda ražošanā, pieejamā jauda, lai ražotu šo marku tādā pašā apjomā kā *Tronox*, un motivācija attīstīt šo darījumdarbību EEZ. Atsevišķā lēmumā Komisijai vēl ir jāapstiprina piemērots atsavināmās darījumdarbības pircējs, pamatojoties uz ziņotājas puses priekšlikumu.

#### VI. SECINĀJUMS

- (36) Iepriekš minēto iemeslu dēļ Komisija secina, ka ierosinātā koncentrācija, kas grozīta atbilstīgi saistībām un saskaņā ar īpašiem nosacījumiem, tostarp Komisijas akceptu attiecībā uz piemērotu atsavināmās darījumdarbības pircēju, būtiski nekaitēs efektīvai konkurencei iekšējā tirgū vai būtiskā tā daļā.
- (37) Tāpēc koncentrācija tiek atzīsta par saderīgu ar iekšējo tirgu un EEZ līguma darbību, ja tiek ievēroti nosacījumi un pienākumi saskaņā ar Apvienošanās regulas 2. panta 2. punktu un 8. panta 2. punktu, kā arī EEZ līguma 57. pantu.
-